

1922

א.פ.

פרוטוקול מס' 36 / ב'

שישיבת ועדת הפנים, ביום ג', יז'
בתמוז תשי"ז - 16.7.1957
בשעה 08.30

בכחן:

היו"ר י. ריפתיין	ח. לנדאו
י. גרינברג	י. פרלשטיין
ד. הכהן	י. שופמן
ד. הקטין	ש. שורש
י. ישעיהו	

מוזמנים:

מר רוטנברג	-	משרד הפנים
מר סילברסטון	-	"
מר גלאס	-	המספטים

סדר היום:

- (1) חוק לתיקון פקודת העיריות
- (2) חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות

- - -

(1) חוק לתיקון פקודת העיריות

סעיף 5(ד)

מר גלאס: דבר זה סוטה במקצת מן הנוסח הנוכחי בפקודת התעבורה אבל הוא זהה עם הצעת הממשלה בתיקון לפקודת התעבורה, ונותן הקלה נוספת לאדם לשלם בתקופה יותר ארוכה (12 יום לעומת שבוע), וזה מטויר את בעיית המשלוח בדואר.

מר סילברסטון:

אני רוצה לדעת אם הנוסח המוצע מונע אפשרות לשלם בדואר לבית-המספט.

מר גלאס:

זה קובע במפורש, שהדבר הוא על סיכון האדם, אם התשלום לא יגיע תוך שלשה ימים, ואז יתקיים המספט.

ח. לנדאו:

מציע לכתוב: "ובתנאי שהדבר שו ל מ".

היו"ר י. ריפתיין:

אם שילם את הכסף לבית המספט ויש לו תעודה, מה אתה רוצה ממנו?

מר גלאס:

הנסיון בעניני תעבורה הראה שהדבר עשוי להביא לידי הפרעות מטוילימות. היות והמדובר בחוקי עזר מקומיים ולא בעבירות תעבורה, אינני רואה חשיבות גדולה כל כך בדבר. ב-99% עבריינים אלה הם תושבי אותו מקום שבו נמצא בית-המספט העירוני והבעיה כמעט שאינה מתעוררת, ולא מתקבל על הדעת ששלשה ימים לא יספיקו.

ח. לנדאו:

אני חושב שצריך למחוק את הסיפא, האומרת "ובלבד שהסכום נתקבל תוך 15 יום מיום מסירת ההזמנה".

מר גלאס:

אני מציע למחוק את כל הסיפא, החל מ"או שלוח". דבר זה אינו מקטוולי ונעשה רק בתור הקבלה לפקודת התעבורה. אין מסון אם אנשים יטריחו עצמם לבית-המספט על מנת לשלם.

ג. ישעיהו:

הצעת היועץ המשפטי מהווה הכבדה על האזרח.

ש. שורש:

גם לי נראה שיש בכך הכבדה, אם לא תהיה אפשרות משלוח. אני מציע לכתוב: "או להעביר את הכסף באמצעות בנק". כלומר, לא לשים את הדגש על בנק הדואר. כמו כן לא נראה לי שצריך למחוק את הסיפא.

מר גלאס: אנו סוכנים להאריך את המועד ל-20 יום.

מר סילברסטון: אם היו קשיים, היו אלה קשיים טכניים. מאחר ובסעיף-קטן ב' כתוב שאת אוטן התשלום יקבע השר בצו, אני מציע לסרוך על זאת ולכתוב ב-ד': "לשלם לבית-המשפט במקום, גבית המשפט", וכל השאר יפורט בצו.

סוכם: למחוק את הסיפא ולכתוב, בבית המשפט, במקום, לבית המשפט.

סעיף 5(ה)(1)

מר גלאס: זה יכול לסמס עילה להאשמה בעבירה חוזרת, אבל סמיך יכול האדם לסעון: כבר הורשעת, ואז אי-אפשר להביאו שנית לדין על אותו דבר.

ח. לנדאו: האם אדם זה נושא עליו אז, מבחינת ה"רקורד" כתם של אדם שהורשע, כשהמדובר בענין טכני שקנס פוטר אותו בלי בית-משפט? אני חושב שזה ענין חסור כדי.

היו"ר י. ריפתין: יש לו אפשרות שניה, לפנות לביט"ש. הכוונה היא לדאוג שתהיה אותה תוצאה מספטית, כאילו הסכים למשפט, אלא עם הנוחיות שאיננו הולך למשפט.

י. פרלשטיין: כפי שידוע לי, קנסות שבת-משפט עירוניים מטילים על עובר עבירה אינם נכנסים ל"רקורד" של האדם.

ח. לנדאו: אם הכוונה שתהיה תיקיה מוניציפאלית גרידא, אני מוכן להסכים לזה, אבל אם בזה נפתחת "קריירה עבריינית" רבה, אני סבור שאין מקום לכך.

י. ישעיהו: הסעיף צריך להבטיח שלא יהא אדם נדון פעמיים, ואפשר לנסחו בהתאם לכך ולא להכניס את כל הסבבה הנוכחית.

היו"ר י. ריפתין: אולי נכתוב: "רואים אותו כאילו הקנס הוטל על-ידי בית-המשפט".

מר גלאס: הכנסת צריכה להחליט איך לבטאים את הנוסח בבעיה דומה, בשני שטחים טובים, הטובאת בעת ובעונה אחת בפני שתי ועדות. דבר זה נמצא כעת בדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט בקשר לפקודת התעבורה. אם אני מעלים לרגע עין טבעיה זו, אני יכול להגיד: "נידון", או "חויב בדין".

י. ישעיהו: מציע: "חויב בדין ונקנס".

מר סילברסטון: נשא את ענשו" הוא לטובת האדם, כי זה אומר שבזה גמר את הענין.

סוכם: לכתוב, "חויב בדין ונשא את ענשו".

סעיף 5(ה)(2)

מר גלאס: בהזמנה גופא נאמר שהברירה היא או לשלם את הסכום, או להופיע ביום פלוני וכו'. אם לא שילם ולא אפשר להוציא נגדו פקודת מעצר.

סעיף 5(ו)

ש. שורק: היו מקרים שבבית-המשפט נקנסו בפחות. סעיף זה ימנע את הדבר.

מר רוטנברג:

נעלם מאתנו משהו בסעיף 5. כרישא כתוב: "חוק עזר לפי פקודה זו". יש חוקי-עזר בעיקר בענין רשיון לאפניים - שאינם לפי פקודת העיריות אלא לפי פקודת התעבורה, ואם תישאר הרישא מוציאים זאת מכלל אפשרות. על כן אנו מציעים למחוק את זאת.

מר סילברסטון:

יש לקבל את העקרון הנ"ל, שעוררה אותו עיריית ת"א, אבל יש למתוח איזה שהוא קו. אני מציע לכתוב: "... של חוק עזר שאוסר על-ידי שר הפנים".

י. ישעיהו:

אולי צריך לכתוב "בהתייעצות עם שר המספטים" במקום "בהסכמת"?

מר רוטנברג:

היות ודרוש צו של שר הפנים בהסכמת שר המספטים, בין כה וכה יש כאן איזו רגולציה.

מר גלאס:

היו היסטוסים אם להציע חידוש זה, כי סוף כל סוף זוהי פרוצדורה מקוצרת שמביאה לידי תוצאות פליליות ללא משפט, ונקודה זו לא היתה לפני הממשלה להכרעה.

היו"ר י. ריפתין:

אני חושב שאנו יכולים לקבל את הצעת עיריית ת"א ושאינן בכך סיכון. הדברים ייקבעו, או לא ייקבעו, לפי החלטת שני שרים.

סעיף 6

מר גלאס:

זה נושא לגמרי אחר, ורק מפני שאנו דנים בתיקון של פקודת העיריות צרפנו זאת. נוסח זה נתקבל בריפורמה של המסים העירוניים שהכנסת הנהיגה ב-1952. נביח שדירה מסויימת מוחזקת ע"י בעל-בית, והתחיל להחזיק בה ב-1938 ומאז הוא מחזיק בה. מהו שווי הדירה לצורך קביעת הארנונה? בא החוק ואומר שעל מקום זה חלה החקיקה בקטר עם הגנת הדייר. נקודת המוצע לקביעת דמי שכירות אלו היא בסועד של 10.2.40 או 1.4.40. ואילו אם, נביח, בעל-בית הכש את הבית ב-1945, אז מביאים בחשבון את סועד רכישתו כדי לקבוע את שווי הדירה לצרכי הארנונה. באה תמורה בקביעת דמי השכירות, ובמקום דמי שכירות לפי שתי פקודות אלו (גם של בתי-עסק וגם של דירות) בא ב-1944 חוק הגנת הדייר. לכן באותו מקרה שבעל-הבית מסלם לפי הסטנדרט של 1945, לפי הצעתנו יצטרך לשלם עכשיו לפי הסטנדרט של 1954. זוהי המגמה.

סעיף 7 וסעיף 8

מר רוטנברג:

החוק קובע שלוח שומה שמקבל תוקף מ-1 באפריל, הוא בר-תוקף עד שמחליטים אותו באחר. אבל עירייה יש לוח שומה וסעיף זה אינו אקטואלי לגבי עיריות. אלא יכול להיות מצב, כשמקיימים עירייה חדשה או שמצרפים מועצה ועירייה, שיט צורך באטצע הסנה להכין לוח שומה לאותה סנה. לפי נוסח החוק כיום אי-אפשר להכין לוח שומה לתקופה חלקית, ויש תקופה שאי-אפשר להטיל בה מסים. המקרה הקונקרטי היה במגדל-אסקלון.

י. ישעיהו:

האם הסמכות הניתנת פה לשר הפנים קשורה במטרת החוק, רק למקרים שמועצה מקומית הופכת להיות עירייה, או שזה תיקון כולל לחוק העיריות?

היו"ר י. ריפתין:

בענין שומה כמה פעמים עמדנו בויכוח, שהעיריות צריכות לסמט דוגמה לקפדנות בעניינים אלה ואינן צריכות לאחר בשומה. הייתי מקבל מה שאמר ח"כ ישעיהו, בתור שאלה. יש בזה מגמה לסייג את הדבר למקרים מסויימים, ולא להנהיגו בדרך כלל.

י. טופמן:

אם זו עירייה קיימת ולא הכינו בזמן את לוח השומה, מכריזים כי השונה הישנה מחייבת. הבעיה מתעוררת רק במקרה שערור מר רוטנברג, ורק במקרה זה צריכה להצטמצם תשובת החוק.

י. פרלסטיין:

אני מבין שהמדובר במקרה שהופכים מועצה מקומית לעיריה, והעיריה החדשה רוצה לקבוע לוח שומה חדש. אם זוהי הכוונה, היא פטולה בעיני. אי-אפשר בגלל זה, באמצע השנה לסנות את לוח השומה.

מר רוטנברג:

הכוונה למקרה שלא היה בכלל לוח שומה.

היו"ר י. ריפתיין:

אני מבין מתשובת מר רוטנברג, שאינו מתנגד למה שאחר ח"כ פרלסטיין.

מר רוטנברג:

למעשה, לפי הנוסח שלפנינו תהיה לשר הפנים סמכות לתת תוקף ללוח שומה שהוכן אחר.

ה-1 באפריל.

מר סילברסטון:

הבעיה בחריפותה יכולה להתעורר רק אם לא היה בכלל לוח שומה. אולי אפשר היה לציין את הרעיון כך: "בעיה פלונית המכינה לוח שומה ראשון לאחר הקמתה, וסלא היתה מועצה מקומית לפני כן במקום".

מר רוטנברג:

אינני מתנגד להצעה לצמצם, אבל בהתחשב במקרה של מגדל-אסקלון צריך לכלול סעיף

סיוחד.

י. שופמן:

צריך להבטיח גם רציפות לוח השומה במקרה של צירוף.

מר גלאס:

בקשר עם הוספות של לוח השומה או שינויים שלו, החוק מצה את כל המקרים. על תוספת ללוח מדובר בסעיף 112 של פקודת העיריות. יש גם הוראות בדבר בקורת לוח השומה, וטזה נובע שאין כלל כל סמכות מפקודת העיריות לתקן את הלוח באמצע השנה. הכוונה להבטיח מקרה שצצה עיריה בחלל ריק.

לענין מגדל-אסקלון, אפשר לנסח: "לא תיטמע טענה שלוח השומה של עירית אסקלון לסנת כך וכך לא הוכן כדין מטעם זה (בלבד: א) שההודעה ניתנה באיחור; ב) ששר הפנים לא נתן את האיטור".

י. שופמן:

אולי נשמע מה היה בטגדל-אסקלון?

מר רוטנברג:

המועצה המקומית אסקלון לא הכינה לוח שומה באותה שנה בה צורפה לאסקלון, וכן גם עירית מגדל-אסקלון; וכשהם צורפו לא היה קיים באותה שנה לוח שומה. יש לתקן פגם זה עכשיו.

י. ישעיהו:

אם היה לוח שומה לפני המקומות, יכול לחול על כל חלק הלוח המתאים גם לאחר הצירוף.

היו"ר י. ריפתיין:

לגבי השומה יש הסכמה של רציפות.

י. ישעיהו:

אני דואג פה בעיקר לחוקים דתיים.

היו"ר י. ריפתיין:

שני דברים מוסכמים: א) שלגבי חוקי-עזר, אם תהיה סתירה ביניהם, יש סמכות של תיאום לשר הפנים, בתקופת מעבר; ב) שאין כוונה בתוך השנה לסנות את השומה.

סעיף 9

היו"ר י. ריפתיין:

זה נובע גם לשאלת הרציפות?

ס. גלאס:

על-ידי התיקונים הקודמים נגיד שלהבא לא יהיה עוד כל ספק ותהיה רציפות. בסעיף זה הועדה תתבקש להבהיר דעתה, אם מה סקרה בבית-המשפט העליון היתה, תאונת דרכים חקיקתית, או אם זה שיקף את הדעה המקובלת בין התושבים; זאת אומרת, אם מה שהיה אז בטעות, מה שחשבו בטעות שזה הסצב החוקי

הקיים - זו היתה הסקפת הכלל.

היו"ר י. ריפתיין: מי חשב טזו היתה טעות?

מר גלאס: כך נהגו מסרד הפנים והעיריות, והסאלה היא אם הועדה מוכנה לראות בענין זה, תאונת דרכים חקיקתית, זאת אומרת שהנסח של 1934 לא היה זהיר מדי בניסוחו; או אם יש כאן שינוי מהותי של מצב קיים. עמדת המסללה היא, שאטנם בית-המספט פסק מה שפסק לפי החוק הפורמאלי, אלא שלמעשה דבר זה אינו מסקף את ההגיון ואת מה שהיה קובל.

היו"ר י. ריפתיין: איזה אסון יקרה אם סעיף זה לא יהיה? עסקנו בסעיף 4 בטאלה, אם לגבות בעד כבישים שנסללו בימי מתושלח או לא, אבל למה צריכה בכלל הכנסת לקבל בענין זה איזו הלכה לגבי העתיד? כל הדברים הרטרואקטיביים האלה, וכל מה שעיריה היתה צריכה להכריז ולא הכריזה, וכל מה שמאלצים אותנו לשנות דברים שבית-המספט העליון פסק בהם - כל זה אינו מוצא חן בעיני. אבל אינני אומר שאני רוצה להתעלם מן המציאות ולא לתת לעיריות איזה מוצא. על שאלת הסוצא הקונקרטי אנחנו דנים. הייתי מעדיף שהועדה לא תצטרך לקבוע הלכה בענינים אלה.

מר רוטנברג: ברצוני להבהיר מה בדיוק המצב. החל מ-1934 הוציא הנציב העליון (או אח"כ שר הפנים) הכרזות על הפיכת מועצות מקומיות לעיריות, וסם באמר שחוקי-עזר יהיו קיימים גם כלפי העיריה. עד שבית המספט העליון קבע שלא היתה סמכות לקבוע באותה אכרזה שחוקי עזר אלה הם חוקי-העזר של העיריות. בינתיים כל העיריות פעלו לפי חוקי-עזר אלה וגבו מסים, אלא יש מקרים בודדים שעדיין לא שלטו ואטר מצאו עילה לא לשלם. אם לא ניתן ואלידציה לאכרזה של שר הפנים, להכריז באופן אוטומאטי שיש רציפות מאז 1934, לא תהיה אפשרות להכשיר את כל הפעולות שנעשו בתום-לב ולפי החוק. ייתכן שיתבעו גם כספים בחזרה, ואז תהיה תקלה ציבורית. אני חושב שאין כאן סום ברירה ואין זה אישור דבר באופן רטרואקטיבי, אלא באמת אישור, תאונת דרכים" שקרתה, כפי שהוסבר הדבר.

מר גלאס: במידה שנעשו תשלומים, הם נעשו תוך כדי טעות שבחוק, ובמסיבות אלו החוק הנהוג אינו מאפשר לקבל תשלומים אלה בחזרה; ואילו, כטובן, מי שלא שילם - אינו צריך לשלם. דבר זה יביא במידת מה לאי-צדק לגבי אלה שלא שלטו, אבל אנשים קבלו תמורת-מה בענין זה ורוב האנשים שהיו חייבים כביכול, שלטו, והמיעוט לא שילם, ואת זאת צריך להביא בחשבון.

י. שופמן: אני מציע למחוק את הסעיף.

מר סילברסטון: הועדה החליטה אתמול שגם לגבי העתיד יהיו שני מצבים: א) שתהיה רציפות התוקף של חוקי-עזר של מועצה שהפכה לעיריה; ב) שתהיה מידה מסויימת של רטרואקטיביות אפשרית. אם מוכנים לעשות זאת לגבי העתיד בהכרה סלאה, למה לא לתת זאת כאן באותה מסגרת בדיוק?

י. שופמן: מה שישתמע מהסעיפים הבודדים שיתקבלו, ישתמע; אבל אני מתנגד שיהיה סעיף האומר למסרד הפנים: אתם חייבים להילחם בבית-המספט העליון ואתם צודקים ואילו בית-המספט העליון חלש יותר מכם.

היו"ר י. ריפתיין: בכל זאת יש לשאלה זו צד שני של הטבע. אמנם אינני מתעלם מן הצד הזה והייתי ברצון מקבל נוסחה יותר גמישה, אבל יש שני דברים שאינני יכול להתעלם מהם: א) יש בכל זאת חלק של ליטוד משגיאות, שבא כתוצאה מהתנגשות בין המציאות לחקיקה; ב) אם מדינת ישראל היא מדינה צעירה, הרי מבחינה זו המוסדות המוניציפאליים הם עוד יותר צעירים - מעבר מחוק לחוק וכדומה. לא הייתי מתנגד שנגביר קצת את הפיקוח המספטי בתוך הרשויות, אבל יש תקופת מעבר שבה אינני יכול להתיחס לדברים באופן אנסולוטי בקפדנות כזאת. אבל כפי שאמרתי - רשומה זכות הסייגות לחבר הכנסת שופמן.

זכות הסתייגות לח"כ שופמן

סעיף 10

אני הייתי בדעה, שבכלל לפי החוק הקיים אפשר
היה להטיל באופן רטרואקטיבי

סר גלאס:

סוכם: לכתוב "חוק" במקום "חוקק".

סעיף 4

עלינו לחזור לסעיף 4. כפי שאתם זוכרים
הועדה באה לידי הסכם שנפריד קצת בין העתיד

היו"ר י. ריפתינ:

ובין העבר.

נתבקשתי לבחון זאת, ואני מציע לוועדה שלא
תעשה הבחנה כזאת, כי זה אינו טסנה למעשה שום
דבר. אני מציע כי הועדה תסתפק בהגבלה האומרת: "תוך 12 חדשים לפני
תחולתו של חוק העזר".

סר רוטנברג:

זכות הסתייגות לחכ"ם שופטן ופרלסטיין.

סעיף 3

סרם ראיתי את הנוסח של סעיף 3.

י. יסעיהו:

כפי שאני מבין לוחצת על ח"כ יסעיהו נקודה
סטוייטת, וזה ענין רציפות חוקי-העזר
במקרה של צירוף ישובים מוניציפאליים שונים עד לזמן שהעיריה החדשה
תקבע חוקי-עזר חדשים. הוא מבקש שלא זו בלבד שלא יהיה צורך בסוסה
וכן בחוקי עזר - כגון מכירת בסר חזיר. זו שאלה מטריאלית ואני שואל
מה תשובת נציגי הסטסלה.

היו"ר י. ריפתינ:

אין התנגדות.

סר רוטנברג:

אינני יכול לתאר לי, סאם מאחדים שתי
רשויות, בחלק אחד יחול חוק אחד ובחלק שני

ש. פרלסטיין:

לא יחול.

אפילו חוק ההסמכה עצמו נותן את האפשרות
הזאת, לאסור בחלק מסטח הטיפוט ולא לאסור
בחלק אחר. אני חושב, למסל, שמתקבל על הדעת כי בסניבת בית-כנסת יש
בזה סטוס התנגדות וטלא צריכה להיות פגיעה בדגסות הזולת. אבל זה
הרי אפשרי לפי החוק הקיים. סתוך כך שבמידה סטוייטת זו גם שאלה
מצפונית, צריך להבטיח שלא יקרה מקרה סאם בחלק הוחלט על ביטול,
מבחינה תיאורטית אפשר יהיה לבטל את הביטול. על כן הוא מציע סעד להכרעה
של העיריה יסאר הסטסוס קונו.

היו"ר י. ריפתינ:

נראה לי כי צריכה להיות הגבלה בזמן. נקבע
פרק זמן שבו צריך להגיע לידי תחיקה אחידה.

ש. שורש:

לעיריה יש סמכות לתקן זאת מיד, ואם אינה
מתקנת הרי שהיא רוצה כי יהיה באמת שוני.

סר רוטנברג:

איננו יכולים להשאיר מצב זה של אי-בהירות
בידי הרשויות המקומיות לדורות. לא ייתכן כי
ברחוב אלמוני יחול חוק זה וברחוב פלמוני יחול חוק אחר. זה פוגע
בסדר הטוב והמקובל.

ש. פרלסטיין:

אני מציע לא לשנות מהנוסח שעמדנו לקבל. הרי
באטר שבתקופת המעבר שר הפנים יכול לתאם וכו'.

היו"ר י. ריפתינ:

עד סתי, לעולם ועד?

ש. פרלסטיין:

מר רוטנברג:

עד שהעיריה תקבל חוק חדש. אם לא, סימן שהיא מסכימה עם פעולות שר הפנים.

היו"ר י. ריפתין:

נסיים בזאת, שיש בתקופת מעבר סמכות לשר הפנים לתאם בין חוקי עזר, ואין ווקואום. לגבי שאלת חוקי-עזר מסויימים, שח"כ יסעיהו סבור כי לגביהם אין להתערב - אין פה חובה על השר.

הסתייגות לח"כ פרלשטיין לגבי הגבלת הזמן

סעיף 3(14)

היו"ר י. ריפתין:

נחזור לרגע לענין הרחובות, ואבקש לקרוא את הנוסח המתוקן.

מר גלאס:

סעיף-קטן 14 יאמר: "לסלול כל רחוב ולדאוג למצבו התקין". זה מחייב תיקונים נוספים במקומות אחרים.

י. יסעיהו:

נתקבל גם ענין של "כל רחוב שאינו רטוט הפרט".

היו"ר י. ריפתין:

ח"כ פרלשטיין יוכל עוד לעיין בנוסח ולהחליט לגבי הסתייגותו.

י. יסעיהו:

במכתב של משרד כספי-צדוק נתעוררה השאלה, שיוסבי העיירות יסלמו יותר.

מר רוטנברג:

זה נושא חדש.

ש. פרלשטיין:

נראה לי כי יש צדק רב בטענה זו של משרד כספי-צדוק. המגרסים בכפר גובלים עם שטח גדול יותר מאשר בעיר.

היו"ר י. ריפתין:

דבר זה אינו פשוט ונשמע קודם כל מה המצב ואם יש פה באמת איזו גישה אוטומטית או לא. שנית, נקבע אם אנו רוצים לדון בכך או סזו שאלה חדשה, ובאיזו הזדמנות אפשר לדון בה.

מר רוטנברג:

זה נושא חדש לגמרי שאין לו שום קשר ישיר עם החוק שלפנינו, בפרט שגם בחוק עצמו לא נקבעו סיעורי הסתתפות אלא יש שכות לרשות המקומית להטיל את ההוצאות. אני סודה-סיס כאן בעיות רבות, ובוועדה בינפטרדית אנו דנים גם בבעיה זו וגם בענין הביוב.

הדבר יתבטא אחר-כך בתיקון לחוק, גם בקשר לכבישים, כי אנו רוצים למצוא מודד אחר של הסלת הוצאות אלו. כרגע זה נקבע לפי אורך החזית. על כן אבקש לא להיכנס כרגע לדיון בענין זה.

היו"ר י. ריפתין:

איני אומר שהנושא אינו חשוב, אבל הוא בכ"ז חדש.

ש. פרלשטיין:

לדעתי יש מקום לכלול זאת בחוק.

היו"ר י. ריפתין:

טכיון שלא היה רמז לענין בהצעת המסמלה, אם כי הענין חדש, אני מציע לסכם שיו"ר הועדה יודיע בכנסת כי שאלה זו הועלתה אגב הדיון, ונבקש את המסמלה שתצייין בשאלה זו ותמסור בהמשך הזמן את סיכום דיוניה לוועדת הפנים.

מר רוטנברג:

אם אדוני רוצה להודיע בכנסת, אני מבקש להודיע גם שהענין נמצא בדיון במסמלה.

ה. הכהן:

זו שאלה רצינית מאד ויש לדון בה, הן מבחינת כבידים והן מבחינת ביוב. ענין זה מוכרח למצוא איזה פתרון צודק לגבי האזרח.

היו"ר י. ריפתין:

לא נמסיד בדיון בשאלה נכבדה זו. ברור לגמרי שזו נושא חדש, ונבקש את המסמלה - כפי שאמרתי - לתת לנו אינפורמציה שוטפת, מה ההכנות בקשר עם בחינת הדבר.

סוכם: יו"ר הועדה ימסור במליאת הכנסת הודעה ברוח הסיכום הנ"ל.

היו"ר י. ריפתין: אבקש את היועצים המשפטיים לבוא בדברים עם החברים שרשמו להם זכות הסתייגות - ח"כ סופמן ופרלסטיין - ונדאג שהחוק יונח בטובע הבא על סולחן הכנסת.

(2) חוק לתיקון פקודת הטועצות המקומיות

סעיף 1

זר סילברסטון: התוספת באה בסוף. (קורא את דברי ההסבר).

היו"ר י. ריפתין: דנו בעצם בסאלה זו, ואין זה דבר חדש.

סעיף 2

זר רוטנברג: לאור הדיונים בחוק העיריות אפשר, לפי דעתי, לקבל רק סעיף אחד: בזמן שהיתה עיריה והפכו אותה לטועצה מקומית, שתהיה רציפות אוטומאטית ואז אפשר לקבל אותו סעיף שקבלנו לגבי עיריות, אלא בצורה הפוכה.

היו"ר י. ריפתין: קבענו עקרון, שאם יש זהות טריטוריאלית ואיטית, יש רציפות אוטומאטית של החוקים, ואנחנו אוטורים וזה אותו דבר גם במקרה שהצטרף סטח שלא היה מוניציפאלי.

זר גלאס: מתעוררת הבעיה, אם מאחדים שתי טועצות מקומיות לטועצה אחת.

זר רוטנברג: התיקון הקודם עונה על כך, והשר יכול לתת את כל ההוראות הנראות לו בענין זה.

זר גלאס: הפירוש שנותן ביהמ"ש העליון לחקיקה המוניציפלית שלנו הוא פירוש קפדני ודווקני, ואינני רוצה לסמוך על נסים ולהיות טוב בטוב שהיינו במקרה של חולון.

היו"ר י. ריפתין: בוועדה צריכים להיות מוסכמים העקרונות. מוסכם שעם עירית בית-שאן הפכה אחר-כך לטועצת בית-שאן - גם זה שטח זהה, ישנה רציפות של חוקי-עזר. מוסכם אין שטח זהה זיש גערובת של רשות מוניציפלית אחת עם אחרת - בתקופת המעבר: א) יש סמכות לשר הפנים לתאם; ב) אנו מטליצים גם במקרה כזה על מגפה של רציפות מכטימלית. אסרנו זאת לגבי סומה וכן לגבי חוקי-עזר מקומיים. עקרונות אלה יריך לבטא גם בחוק זה.

י. ישעיהו: אולי אפשר להפריד סעיף זה לסנים-שלטה סעיפים - לגבי כל אפשרות ואפשרות לחוד.

פרלסטיין: יש שוני לגבי פקודת העיריות.

מוכח: הסעיף לנוסח בסעיפי-טסנה נפרדים, מתאימים לכל מקרה ומקרה, בהתאם לעקרונות המוסכמים הנ"ל ובתיאום הנוסח לחוק לתיקון פקודת העיריות.

סעיף 3

י. ישעיהו: הסאלה איך דן בית-המשפט המחוזי, שייכת למבנה ולתחיקה של בית-המשפט.

זר סילברסטון: אנו כאן מעבירים לעצם הפקודה מה שהיה בצו בטסך סנים. לגבי פקודת העיריות כתוב: סופס אחד.

זר גלאס: אם יבוא חוק בתי-המשפט וישנה דבר זה בכלל, ברור

שנתאים את העניין, אבל בטעם הנוכחי נראה לי כמסובב, סדוקא בערעור על
שומה של טוענה מקומית, ז.א. בכל זאת בעניין קצת פחות-ערך, ישנו שלשה
טופטים, ואילו בערעור בעיריה ישב טופט אחד.

יש דבר אחד שחובתנו לציין, וזה נוגע להיסטוריה
של הסעיף הזה. מקור ההוראה היה, כי המחוקק המנדטורי בזמנו, ב-1941
לא היה רשאי להוסיף לסמכות של בית-המשפט סמכות ערעורית, לכן פסלו בתי-
המשפט את קביעת בית-המשפט המחוזי כסמכות ערעורית, לאו דוקא בעניני
שומות אלא בעניני ערעורי בחירות. זה היה פסק-דין אחד, אחר כך בא פסק-
דין שני ואמר: אף על פי שנאמר בצוים של המועצות המקומיות כי הפנייה
להחלטה של פקיד הבחירות לבית-המשפט היא ערעור, הרי לפי הטהות, תביעה
זו איננה ערעור אלא אינטסנציה ראשונה, ושוב איסרו כי מותר היה לרשות
המבצעת לקבוע בצו כי מותר ללכת מהחלטה של פקיד הבחירות לבית-המשפט
המחוזי. לא כן הדבר הזה בעניני שומה, ולכן באה ההצעה.

בינתיים בא פסק-דין חדש - אמנם רק של בית-
המשפט המחוזי - ושם את הדגש על נקודה שלישית, שנעלמה מעינינו. יש
בעניני בחירות עוד טופט אחד, שבו יש פנייה לבית-המשפט - וזה ערעור
על רשימת הבחורים. וכאן שוב הבחין בית-המשפט: זוהי סמכות ערעורית
ממש ולא סמכות ראשונית. ולכן פסלו את ההוראות של הצוים האלה בקשר עם
הענקת סמכות לבית-המשפט המחוזי לפסוק בהם.

ההגיון מחייב, כשהכנסת באה לתקן את המעוות.
בענין השומות, שתעשה סלאכה שלמה ותכניס גם את ההוראות המתאימות בקשר
עם הערעורים על רשימות הבחורים. לא ידעתי שדבר זה יבוא כבר היום
לדיון, ולכן אין בידי בוסח, אבל רציתי קודם כל להעמיד את הועדה בפני
קיום הבעיה.

ש. פרלשטיין: מה הקשר?

מר בלאס: לאחר שבית-המשפט המחוזי פסק שאין לו סמכות,
מכיון שלרשות המבצעת לא היתה סמכות להעניק
לו סמכות ערעורית - במקום ללכת לבית-המשפט המחוזי בענין זה צריך ללכת
לבית-המשפט הגבוה לצדק, וזה ענין מסורבל וצולה יותר כסף.

היו"ר י. ריפתין: האם נציגי משרד הפנים מסכימים לזה?

מר סילברסטון: אנחנו רוצים בכך.

היו"ר י. ריפתין: אני מבין שאין מוציאים את בית-הדין הגבוה לצדק
במקרים מסויימים.

מר בלאס: לפי שעה יש סעד בפני בית-הדין הגבוה לצדק.

היו"ר י. ריפתין: עד עכשיו אי-אפשר היה לפנות לבית-המשפט המחוזי?

מר סילברסטון: זה היה כתוב בצוים, אבל אמרו שלגבי המועצות
המקומיות הצו אינו מספיק.

היו"ר י. ריפתין: אני מבין שאין התנגדות בוועדה.

י. ישעיהו: לא שוכנעתי בקשר לענין השופט היחיד. ההוראה
פה מיותרת, ואבקש לקחת זאת בחשבון.

סעיף 4

היו"ר י. ריפתין: גם פה צריך לבוא בוסח שלם. אמרנו שזה יכול להיות
12 חדשים לפני התחלת תקפו של חוק העזר, ובענין

זה ישנה הסתייגות.

מי הוא בעל דינו?

י. ישעיהו:

אפשר בערעור על סומה לערער על כל הפרטים שבסומה.

טר סילברסטון:

המועצה צריכה תמיד להופיע. אני מוכן לכתוב, וכן בעל דינו של המערער בסעיף 3. (מסביר את הפרוצדורה של בקשה בדרך הטובה).

טר גלאס:

האם זוהי הגבלה?

ט. פרלשטיין:

המגמה היא להחייב את הדיון.

טר גלאס:

האם יש גם אפשרות אחרת, שלא בדרך הטובה?

ט. פרלשטיין:

זה אינו מגביל את אפשרויות הערעור.

טר גלאס:

מה פירוש "ישלח בלי דיחוי" בסעיף 6?

י. ישעיהו:

אין לדבר זה סנקציה. זוהי הדרכה, לתת לדבר זה דין-קדימה.

טר גלאס:

אני מציע שתמצא נוסחה, שתאמר אולי: "ככל האפשר סמוך למתן פסק-הדין".

י. ישעיהו:

אנו מסכימים לכוונה, ואולי אפשר יהיה לנסח זאת במלים אחרות.

היו"ר י. ריפתין:

מה היה אילו לא היה כתוב "מיד" בסעיף 7?

י. ישעיהו:

נקבל גם פה את הפסרה, שהעניין יישאר, אלא במלים אחרות. סעיף 6 הוא אותו סעיף שקבלנו,

היו"ר י. ריפתין:

ואותה ההסתייגות.

סעיף 7

פה שוב נחליף את המלה "חוק" ב"חוק".

היו"ר י. ריפתין:

כולנו צריכים להיות מעוניינים ששני חוקים אלה יבואו בשבוע הבא לקריאה שניה ושלישית. מכיון שהניסוח הסופי עדין אינו מוכן, הייתי מציע לקיים בימים הקרובים לפני יום ב' הבא ישיבה, כדי שנסיים ונוכל להניח זאת על שולחן הכנסת.

י. ישעיהו:

הייתי מבקש לשחרר את הועדה מדיון נוסף ולקבוע שגמרנו. יחד עם זאת, אם לאיזה חבר ועדה יש עוד איזה ענין עם היועצים המספטיים, יוכל לברר זאת אתם.

היו"ר י. ריפתין:

בקשר עם החוק שכרגע ספלנו בו, ישנן הערות שקראתי אותן בפני הועדה - המכתב של עו"ד גוטמן שנוגע בשאלת הרטרואקטיביות, וענין הערעורים. (קורא את מכתב עו"ד גוטמן). כפי ששמענו כאן, באמת צודק עו"ד גוטמן ואי-אפשר להגיש ערעור נוסף לבית-הדין העליון. אני חושב שהמצב הקיים הוא בסדר ואל לנו להסתכן יותר. שמענו גם תשובה על כך בזמנו.